

Zápis z 22. jednání Pracovní skupiny pro tradiční lidovou kulturu Olomouckého kraje

25. 6. 2025, Krajský úřad Olomouckého kraje

Přítomni: Mgr. Andrea MRKUSOVÁ, Mgr. Kamil LUKEŠ DiS., Mgr. David SYCHRA, Mgr. Veronika HRBÁČKOVÁ, Mgr. Mária KUDELOVÁ, Ing. Monika HRYZBILOVÁ

Omluveni: Mgr. Markéta HNILICOVÁ, Mgr. Matěj MATELA, Mgr. Josef URBAN, Jan ŽUREK, Ing. Petr FLORA

Hosté: Ing. Erika RAŠKOVÁ

Program

Blok 1. – Činnost regionálního pracoviště směrem k široké veřejnosti

- Mgr. Andrea Mrkusová přítomné seznámila s aktuálním děním na Regionálním pracovišti pro tradiční lidovou kulturu Olomouckého kraje a jeho plány do budoucna. V prvním pololetí proběhly workshopy tradiční rukodělné výroby: Velikonoční výroba z kukuřičného šustí a Tvoření z pedigu (ratanu). Proběhla přednáška Žitkovské bohyně: praktiky lidové magie, kterou navštívilo na 150 posluchačů. Dále proběhl kurz Pletení svatojánských věnců na Svatojánskou noc. Ve druhém pololetí se chystá muzejní Řemeslný jarmark (20. září 2025), workshop Tkaní na hřebenovém stávku a Draní peří a pečení oplatků s Petrou Burianovou. Dále proběhla diskuze, kde se probíraly tipy k dalším možným workshopům pro veřejnost. Mgr. Mária Kudelová doporučila lektorku k podmalbám na skle a slíbila předání kontaktu.

Blok 2. – Odborná činnost pracoviště

- Mgr. Andrea Mrkusová seznámila Pracovní skupinu s odbornou činností Regionálního pracoviště.
- Byla předložena nominace k zápisu do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Olomouckého kraje. Letošní nominaci zpracovala Mgr. Andrea Mrkusová a týkala se Svatoblažské obchůzky v Dluhonicích u Přerova. Nominace byla hlasováním přijata. Pracovní skupina doporučuje Radě Olomouckého kraje zařazení nemateriálního statku na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Olomouckého kraje. Statek bude nadále sledován v rámci terénních výzkumů i periodické redokumentace.
- Předložena byla také nominace k ocenění Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje. Zpracoval ji Mgr. Josef Urban a týkala se košíkářky Jindry Bátkové. Nominace byla hlasováním přijata. Pracovní skupina doporučuje Radě Olomouckého kraje udělit Jindře Bátkové titul Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje.

- Mgr. Andrea Mrkusová zmínila, že v některých krajích České republiky získávají Mistři tradiční rukodělné výroby při ocenění finanční příspěvek, jenž pro řemeslníky působí jako motivace k další tvorbě a je využita například na nákup materiálu potřebného k danému řemeslu. Ráda by o této možnosti vedla diskuzi na dalších jednáních Pracovní skupiny.
- Mgr. Andrea Mrkusová přednesla tipy k dalším možným nominacím do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Olomouckého kraje do příštích let: Ruční výroba papíru ve Velkých Losinách, tanec Cófavá na Hané, Zvonařství v Brodsku u Přerova, Lidové léčitelství v podání Jarmily Podhorné.
- Mgr. Andrea Mrkusová seznámila Pracovní skupinu s publikací *Lidé a jejich tradice: nehmotné kulturní dědictví Olomouckého kraje*, kterou připravuje s Mgr. Josefem Urbanem. Proběhla diskuze, jak publikaci vydat. Ing. Monika Hryzbilová a Mgr. David Sychra navrhli vydat ji v rámci Edičního plánu Olomouckého kraje. Autoři budou o této možnosti přemýšlet.
- Mgr. Andrea Mrkusová seznámila členy Pracovní skupiny se stavem redokumentací oceněných krajských Mistrů a Statků. Do data jednání byly provedeny následující redokumentace: Miloslava Zatloukalová, Hana Kuželová, Věra Zdařilová (Mistři); Velikonoční slavnosti Matiček a Ježíškových Matiček na Hané, Hodové průvody s mládenci a družičkami na Olomoucku (Statky).
- Mgr. Andrea Mrkusová přiblížila probíhající dotazníkový výzkum na téma dosud živých obyčejů v Olomouckém kraji, jehož cílem je základní mapování statků nehmotného kulturního dědictví v regionu. K datu jednání byl dotazníkový průzkum zaslán k vyplnění na všechny obce v okrese Šumperk, Prostějov a Olomouc. Následně proběhla diskuze členů Pracovní skupiny o výsledcích tohoto dotazníkového šetření a o dalších tipech k terénnímu výzkumu. Mgr. Mária Kudelová zmínila možnost sledování obyčeje Honění Jidáše v dalších lokalitách.
- Mgr. Andrea Mrkusová referovala o odborných vzdělávacích aktivitách v rámci působení na Regionálním pracovišti (odborná školení, Erasmus+) a o nadcházejícím natáčení pořadu Lidové tradice v krajích České republiky, který Česká televize bude v Olomouckém kraji příští rok natáčet.
- Mgr. Veronika Hrbáčková sdělila, že konference Lidová kultura na Hané, o které členové Pracovní skupiny diskutovali, se bude konat v roce 2026 v Muzeu a galerii v Prostějově.

Zapsala:

Mgr. Andrea Mrkusová
předsedkyně pracovní skupiny
Olomouckého kraje

Ověřil:

Mgr. David Sychra
vedoucí oddělení kultury, Krajský úřad